65.

Oe (Kel, smetr) Ex A

Fager = Fund

För att upplysa Allmänheten om orsaken till Undertecknads uppförande å Förteckningen öfwer de till answar för Lurendrägeri och Tullförsnillning år 1813 bötfällde personer meddelas följande

Species Facti

Wid Kapitenen Carl Wahlbergs utresa till England om hösten 1812 med Skeppet Neptun, deruti jag är delägare, uppgaf jag för honom mitt behof af åtskillige Porcellins persedlar, men med uttryckligt förständigande, att deraf icke uppköpa och hit införa annat än det, som till införsel war lofgifwit, hwarom jag förmodade honom, såsom den der i flere år i egenskap af Skepps-Förman, gjort Utrikes Sjöresor, äga den kännedom, jag saknade. Detta uppdrag lofwade Kapitenen Wahlberg noggrant fullgöra, och jag tänkte ej widare härpå, förr än wid hans hemkomst höstiden förlidet år, då jag underrättades, att han för min räkning uppköpt det begärte Porcellinet, som uti en korg blifwit inpackadt, samt att äfwen, honom owetande, deri blifwit inlagde några andra i Sjötulls-Rättens Protokoll specificerade, af mig ej reqvirerade persedlar.

När jag härefter unmodade Korrespondent-Redaren för ofwannämde Fartyg, att bestyra om Förtullandet af Porcellinet, och Kapitenen Wahlberg för honom uppgifwit hwari det bestod, erhöll jag först underrättelse, att en del af det Porcellin, jag begärt, neml. 4 stycken Frukt korgar och några mindre persedlar woro till införsel förbjudne. Genast efter denna underrättelse och medan korgen ännu war om bord, samt innan den till Packhuset uppfördes, anmälte jag skriftligen förhållandet hos så wäl Inkommande Sjötulls-Kammaren, som Packhus-Inspektionen och reserverade mig för answar, så i afseende på Frukt-korgarne, som hwad i öfrigt emot min wilja af förbjuden beskaffenhet inkommit. Wid den derefter hos Sjötulls-Rätten hållne undersökning afgaf jag min förklaring i öfwerensstämmelse med hwad jag nu uppgifwit, samt åberopade till mitt förswar den Kapitenen Wahlberg gjorde tillsägelse, att ej uppköpa och införa annat än hwad han wißte wara till införsel lofgifwit, och hwilken tillsägelse han ej heller kunde bestrida sig hafwa fått, då han, äfwen efter hwad Protokollet föranleder, icke yttrat sig annorlunda än att han ej kunde sådant sig påminna. Detta oaktadt och fastän Packhus-Inspektionen uti sjelfwa Stämnings-Memorialet emot mig ej påstått answar, utan willkorligen eller så wida jag ej gitte edeligen fästa, att det förbudna Porcellinet blifwit emot min wetskap och wilja i korgen inlagdt, har Sjötulls-Rätten, med förbigående af utlåtande om den äskade edgången, och oansedt Rätten widare i samma Utslag bestämdt förklarat, det någon hemlig inpraktisering af det förbudna godset icke kunnat af mig åsyftas, likwäl ansett mig skyldig, att böta Porcellinets fulla

B. V.

wärde 9 R:dr 16 ß. Banko, och ej, som i Tidningarne blifwit införd, 12 R:dr 16 ß. samma mynt, samt wara förlustig det sålunda inkomna godset.

Så ostridigt det är, att jag blifwit befriad från allt answar, om jag kunnat förnedra mig derhän, att på sanningens bekostnad neka till det muntliga uppdrag, jag lemnat Kapitenen Wahlberg om inköp af ifrågawarande Porcellins-persedlar, och hwarom jag emot mitt bestridande aldrig kunnat öfwertygas, lika så smärtande har det för mig warit att, efter en okonstlad uppgift af sanna förhållandet och då jag i tid, innan loßning ännu war påbegynd, hos Wederbörande anmält det mißtag, som emot min wilja och wetskap förelupit, blifwa bötfälld lika med den fräcke Lagbrytaren, som af winningslystnad eller andra lika låga orsaker oförsynt öfwerträder Kongl. Maj:ts för Rikets bästa widtagne helsosamma Författningar, som genom smygwägar och tusende konster söker tillintetgöra eller motwerka deßa Författningar och hwilken, långt ifrån att, som jag, wara sin egen angifware, icke utan tillförordnade Tjenstemäns ytterste nit och waksamhet kan upptäckas och till ansWar befordras; men då Sjötulls-Rätten i deß Utslag icke omnämde annat ansWar än warans förlust och 9 R:dr 16 ß. böter, utan att tillika föreskrifwa widtagandet af någon anstalt till mitt namns införande i Allmänna Tidningarne, ansåg jag, tryggad wid det inre medwetande, som godtgjorde mitt lidande, mindre anmärkningswärdt det Sjötulls-Rättens förfarande, att genom underlåtet fullgörande af den i 38 punkten af Kongl. Förklaringen den 23 Maji 1807 uttryckligen föreskrifne skyldighet, att genast efter Utslagets afkunnande meddela hänwisning till Beswars anförande deröfwer, samt efter en sådan uraktlåtenhet genom det skriftliga Utslagets tillställande först 6 dagar efter Beswärstidens slut, afskära mig möjligheten att genom Beslutets öfwerklagande å högre ort deruti söka den rättelse, som i anseende till sakens uppdagade beskaffenhet warit att påräkna, helst beloppet af böterne icke swarade mot den kostnad jag i händelse af förd klagan, fått widkännas.

Nu mera genom förrberörde Annons i Tidningarne, upplyst om de för mig menliga följder, hwartill man af nyßnämde Utslag trott sig kunna hämta anledning, har jag skyndat att i anseende till omförmälte förelupne origtighet, så wäl hos Kongl. Maj:t i underdånighet söka resning i det, utan mitt förwållande, laga kraftwunne Utslaget, som ock att hos Högloft. Kongl. Kommerse Collegium förwara min rätt i detta mål; skolande jag ej underlåta att i sinom tid lemna Allmänheten del af hwad i anledning af deßa åtgärder, blifwer i målet tillgjordt; äfwen som jag då torde komma i tillfälle att upplysa, af hwad orsak de mig ådömde böter i Tidningarne blifwit utförde till 3 R:dr mer än Utslaget innehåller samt den person som är worden ålagd plikta sistnämde summa deremot alldeles uteslutен från Förteckningen på de bötfällde, hwilken omständighet wäl kunde föranleda till ett twetydigt omdöme, men hwilket jag finner tjenligast uppskjuta till deß jag genom höga Wederbörande, der ett sådant förhållande anmäles, derom hunnit förskaffa mig tillförlitlig underrättelse.

Emedlertid må den upplyste och rättänkte Allmänheten, af hwad jag nu enligt med sanningen anfört och i det hufwudsakligaste med Sjötulls Rättens eget Utslag bestyrkt, bedömma, huru oskyldigt jag blifwit räknad bland Lagbrytares antal, och huruwida jag genom ofwannämde mitt förhållande rättmätigt ådragit mig den skymf, hwarmed Lagstiftaren otwifwelaktligen haft för afsigt att stämpla endast den af uppsåt och winningslystnad emot Lurendrägeri Författningarne felande brottslingen.

ZACHARIAS FAGERLUND.

Affkrift.

Utdrag af Protokollet hållit i Stockholms Stora Sjö-Tulls-Rätt följande dagar år 1813.

Den 5:te Oktober.

S. D. Till Rätten war ingifwit ett så lydande Memorial: «Med Skepparen Wahlberg har Herr Z. Fagerlund inbekommit från Liverpool en Korg, som i Förtullnings-Julagan blifwit angifwen att innehålla dels lofgifwit, dels förbudit Porcellin, med förbehåll af befrielse från answar för det som deruti kunde befinnas wara af otillåten beskaffenhet. Wid öppningen af denna Korg, som skedde uti Advokat Fiskalen, Herr Öfwer-Direktören och Riddaren Strübings och Hr Fagerlunds öfwerwaro, befans den innehålla Engelskt hwitt Porcellin, af tillåten beskaffenhet, 27 duzin diverse sorter Tallrikar 16 stata Fat, 1 Terrin, 4 st. fyrkantiga Carotter med låck och 4 st. djupa Fat, samt af förbuden beskaffenhet 12 st. större Spilkummar, 34 st. så kallade Mandarin Tekoppar med små Fat, 5 st. dito utan Fat, 2 Slefwar, 4 st. Fruktkorgar, samt 6 st. Nattpottor, allt af hwitt och omåladt Porcellin.

Packhus-Inspektionen får således med stöd af 1 Art. 1 §. uti Kongl. Förordningen den 6 April 1799, och Kongl. Sjötulls-Taxan af samma år påstå Konfiskation å det förbudne; och i den händelse Hr Fagerlund, efter hwad han sig erbudit, icke kan med Ed fästa, att det förbudne Porcellinet emot hans wilja och wettskap blifwit i korgen inlagdt, honom då äfwen måste åläggas böter för detsamma, samt efter 10 § uti 1774 års Seglations-Ordning äfwen anses hafwa förwerkat det till införsel tillåtne Porcellinet såsom inpackadt i samma korg med det förbudne, helst förenämde Porcellins korg hit anländt och blifwit inlemnad innan den gjorde reservation skett. Stockholm den 23 Sept. 1813.

C. J. HUMBLE.»

Af sådan anledning hade Kallelse å Siden Fabrikören Zacharias Fagerlund samt Skepparen Wahlberg till denna dag blifwit utfärdad och Packhus-Inspektionen om målets företagande erhållit underrättelse; i följe hwaraf Packhus Inspektoren, Herr Tullförwaltaren Schlytern tillika med bemälte Fagerlund sig nu inställde, då ofwan intagne Memorial upplästes, hwarefter den sistnämde förklarade, att han wid Skepparen Wahlbergs afresa till England, anmodat denna att för Fagerlunds enskilta hushålls behof uppköpa och hitföra alla i Memorialet upptagne Porcellins persedlar, utom Sex stycken Nattpottor hwilka således utan hans begäran hitkommit; men att Fagerlund, som sjelf saknat kännedom, huruwida samma persedlar woro härstädes tillåtne eller icke, tillika uppdragit Wahlberg att derom göra sig underrättad, och att följaktligen icke företaga någon upphandling, deresf han erfor, att warorna ej woro till införsel lofgifne; och hade Fagerlund då han efter Skepparens hitkomst fått weta godhets beskaffenhet och att en del deraf bestod af förbudet Porcellin, innan detsamma i Packhuset infördes, hos Packhus-Inspektionen förhållandet anmält; hwilket Herr Tullförwaltaren Schlytern nu äfwen medgaf.

Uppå Rättens erinran om nödwändigheten af Skepparen Wahlbergs hörande, innan något widare i Målet kunde åtgörgs, åtog sig Fagerlund att honom nu genast inställa, med bifall hwartill Fagerlund fick bortgå och återkom efter någon stunds förlopp tillika med bemälte Wahlberg, hwilken sistnämde efter erhållen underrättelse om orsaken för hans hörande, wal erkände att ifrågawarande Porcellin blifwit af honom på Fagerlunds muntligen gjorde begäran, för deß räkning, i England uppköpt, men kunde icke påminna sig, huruwida Fagerlund gjort något särskilt förbehåll, att warorna borde wara af tillåten beskaffenhet; och tillade Wahlberg för öfrigt, att hwad angick Sex stycken Nattpottor, desamma blifwit utan Skepparens wetskap bland det öfriga Porcellinet inpackadt och att han icke förrän wid ankomsten till Dalarön afwetat, att deßa Pottor af honom i Fartyget innehades.

Fagerlund yttrade, det han wore fulleligen öfwertygad om rigtigheten af det med Wahlberg wid aftalet om godsets upphandling i förberörde mätto gjorde förbehåll, och påstod således, att han icke gifwit Wahlberg Ordres att uppköpa andra än tillåtna Persedlar.

Sedan Herr Tullförwaltaren Schlytern anmält, att det anhållne Porcellinet ännu icke blifwit wärderadt och fråga om Målets uppskjutande i följe häraf uppstått, anhöll Skepparen Wahlberg att, i anseende till deß snart förestående afresa härifrån, warda från saken skild; och som Fabrikören Fagerlund på gifwen anledning, åtog sig att answara för de böter Skepparen till åfwentyrs kunde i Målet ådömmas, fann Rätten med Kärandens samt närwarande Actors, Herr Öfwer-Direktören och Riddaren Strübings begifwande, skäligt denna anhållan bifalla; och utställdes Målet till nästa Tisdag den 12:te dennes klockan Tie förmiddagen, då Fabrikören Fagerlund borde återkomma och Herr Tullförwaltaren Schlytern under tiden besörja om Warornes Laga wärdering

samt försedd med behörigt Wärderings-Instrument, sig å ofwannämde tid hos Rätten jemwäl infinna; som assades, hwaresster wederbörande afträdde.

Den 12:te Oktober.

S. D. Företogs i enlighet med hwad Protokollet för den 5:te sistl. omförmäler, Målet emellan Packhus-Inspektionen, Kärande, och Fabrikören Zacharias Fagerlund samt Skepparen Wahlberg Swaranden, angående ett under beslag anhållit parti Porcellin; och förekommo härwid, i närwaro af Actor, Herr Advokat-Fiskalen, Öfwer-Direktören och Riddaren af Kongl. Wasa Orden M. F. Strübing, Packhus-Inspektoren Herr Tullförwaltaren H. Schlytern tillika med bemälte Fagerlund, då den förstnämde jemlikt sista dagens Beslut, inlemnade ett öfwer de anhållne warorne upprättadt Besigtnings- och Wärderings Instrument af följande innehåll: «Förteckning och Wärdering af det med Skepparen Carl. Wahlberg ifrån Liverpool ankomne Herr Zachar. Fagerlund tillhörige hwitt Engelsk Porcellin 1 Korg märket *Z. F.* innehållande:

		Af Tillåten beskaffenhet.			Af Förbuden beskaffenhet.		
		R:dr	ß.	rst	R:dr	ß.	st
27 Dußin Tallrikar	à 32 ß. Dußinet	18	—	—	—	—	—
16 stycken ovala flata Fat	à 24 ß. stycket	8	—	—	—	—	—
1 stycke dito Terrin med Lock		1	—	—	—	—	—
1 stycke dito dito söndergången		—	—	—	—	—	—
4 stycken Carotter med Lock	à 24 ß. stycket	2	—	—	—	—	—
4 stycken djupa Fat	à 18 ß. stycket	1	—	—	—	—	—
12 stycken större Spilkummar	à 8 ß. stycket	—	—	—	2	—	—
34 stycken smärre dito eller så kallade Mandarin-Koppar med Fat	à 8 ß. paret	—	—	—	5	32	—
5 stycken dito utan Fat	à 2 ß stycket	—	—	—	—	10	—
2 stycken Sleswar	à 3 ß. stycket	—	—	—	—	6	—
6 stycken Nattpottor	à 24 ß. stycket	—	—	—	3	—	—
Summa B:ko R:dr		30	—	—	11	—	—

Sålunda befunnit och wärderadt, Attesteras under Eds pligt. Stockholm den Sept. 1813.

Tillkommer:

4 stycken Fruktkorgar med Fat	à 6 ß. stycket	—	—	—	1	16	—
Summa S:a R:dr B:ko		30	—	—	12	16	—

Did. Westermark.»

Efter uppläsandet häraf och sedan Parterne samt Actor förklarat sig nöjde med det å warorna satte wärde, yttrade Herr Tullförwaltaren Schlytern att som Fabrikören Fagerlund sjelf erkänt, att han anmodat Skepparen Wahlberg att uppköpa och hitföra ifrågawarande Porcellin utom Sex stycken Nattpottor, hwilka Wahlberg utan Fagerlunds requisition skall medfört, yrkade Herr Tullförwaltaren, att så wäl de förbudne warorne, som de tillåtne, hwilka legat med de förra sammanblandade, måtte jemlikt 1. Art. 1. §. uti Kongl. Förordningen den 6. April 1799 och 10. §. i Kongl. Seglations Ordningen den 15 Juni 1774 dömas förwerkade och Fagerlund samt Skepparen Wahlberg laga böter åläggas.

Herr Öfwer Direktören och Riddaren Strübing förenade sig i detta påstående, hwaremot Fagerlund under åberopande af hwad han i Målet förut anfört, hemställde Målet till Rättens pröfning; och blef, sedan wederbörande afträdt beslutit och för dem åter inkallade afsagdt följande

Beslut:

Hwad först angår de till införsel i Riket förbudne Porcellins-persedlarne, i wärde skattade till Tolf Riksdaler 16 ß. Banko; så warda de i förmågo af 1. Art. 1. §. Kongl. Förordningen emot Lurendrägeri och Tullförsnillning den 6 April 1799, förbrutne förklarade; och emedan Fabrikören Fagerlund inför Rätten widgått, det han anmodat Skepparen Wahlberg, att för sin räkning berörde Persedlar med undantag af Sex stycken Nattpottor, jemte det öfriga Porcellinet i England uppköpa och hitföra samt något afseende å Fagerlunds föregifne okunnighet, att förstnämde Porcellin woro af förbuden beskaffenhet icke hafwas kan; ty pröfwar Rätten i stöd af 5:te punkten uti Kongl. Kungörelsen den 5. Augusti sistl. År skäligt, det skall Fagerlund böta de af honom införskrifne förbudne warors fulla wärde med Nio Riksdaler Sexton Skillingar Banko; afseende ock då Skepparen Wahlberg erkänt, att förenämde Sex stycken Nattpottor utan Fagerlunds requisition, blifwit af honom införde, Rätten finner Wahlberg derföre böra answara och ålägges han i följe deraf att jemlikt sist åberopade Lagrum, böta ifrågastälde Persedlars fulla wärde med Tre Riksdaler sagde mynt.

Beträffande åter det till ett wärde af Trettio Riksdaler Banko uppskattade partie tillåtne Porcellin waror; så alldenstund någon hemlig inpraktisering af det förbudna godset destomindre kunnat åsyftas derigenom, att det med förenämde tillåtne Persedlar legat uti samma korg förwarad, som, utom det hela partiet nödwändigt måst af Packhus-Inspektionen öppnas och besigtigas, innan detsamma kunde till Gods-ägaren utlemnas, Fagerlund efter hwad å Kärande sidan medgifwit är, före warornes införande i Packhuset, hos Inspektionen anmält, att Porcellin af förbuden beskaffenhet deribland jemwäl funnits; fördenskull pröfwar, med ogillande af Packhus-Inspektionens och Actors i denn

STOCKHOLM,
Tryckt hos Carl Delén, 1814.

JOHN JAHNSONS
SAMLING